

Overzicht Italiaanse grammatica A1

Vooraf:

Je kunt op twee manieren een zin ontleden en grammatica toepassen. Je kunt kijken naar de taalkundige ontleding en de redkundige ontleding van een zin.

Taalkundig kijk je naar of iets op woordniveau is. Is het een lidwoord of een zelfstandig naamwoord, een werkwoord of een persoonlijk voornaamwoord. In het Nederlands eindigen bijna al die termen op -woord (lidwoord, naamwoord, voornaamwoord etc).

Bij **redkundig** ontleden kijk je naar zinsdelen. Is iets onderwerp of juist lijdend voorwerp? Gezegde of persoonsvorm?

Het is dus altijd zo dat een woord een taalkundige en een redkundige functie heeft. Op niveau A1 zie je dit heel duidelijk bij het persoonlijk voornaamwoord dat onderwerp, lijdend voorwerp of meewerkend voorwerp kan zijn.

Inhoudsopgave:

- 1. Het lidwoord (l'articolo)
- 2. Het zelfstandig naamwoord (il sostantivo)
- 3. Het persoonlijk voornaamwoord als onderwerp (il pronome personale - soggetto)
- 4. Het bijvoeglijk naamwoord (l'aggettivo)
- 5. De tegenwoordige tijd (il presente indicativo)
- 6. C'è en ci sono
- 7. Het werkwoord Piacere
- 8. Het wederkerend werkwoord (verbo riflessivo)
- 9. De voltooid tegenwoordige tijd (passato prossimo)
- 10. Onregelmatige werkwoorden (verbi irregolari)
- 11. Het persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp (pronome personale - complemento diretto)
- 12. Het persoonlijk voornaamwoord als meewerkend voorwerp (pronome personale - complemento indiretto)
- 13. De voorzetsels (Le preposizioni).
- 14. Het bezittelijk voornaamwoord (possessivo)
- 15. Aanwijzend voornaamwoord (pronomi dimostrativi)
- 16. Onbepaald voornaamwoord (pronomi indefiniti)
- 17. Het bijwoord (avverbi)
- 18. De si constructie (si impersonale – si passivante)

Op YouTube zijn er heel veel mensen die filmpjes maken met grammatica uitleg, maar deze zijn eigenlijk pas handig vanaf niveau A2 omdat die allemaal in het Italiaans worden gemaakt. Het is niet handig als je nog zo goed als geen Italiaans spreekt om Italiaanse uitleg van grammatica filmpjes te bekijken.

1. Het lidwoord

Het bepaald lidwoord wordt gebruikt voor iets dat al bekend is: DE auto van Gianni. Het onbepaald lidwoord wordt gebruikt als je iets algemeen wilt zeggen. Ik heb dat EEN keer gedaan.

Meestal is het zo dat het mannelijk zelfstandig naamwoord een o op het einde heeft in het enkelvoud en een i in het meervoud (zie hoofdstuk 2). En meestal is het ook zo dat een vrouwelijk zelfstandig naamwoord een a op het einde heeft in het enkelvoud en een e in het meervoud. Maar er zijn ook hier microregels. Soms eindigt een zelfstandig naamwoord op een e. En dan? Mannelijk of vrouwelijk? Je zult het moeten opzoeken in het woordenboek. Dan pas weet je welk lidwoord erbij hoort.

		Onbepaald lidwoord	Onbepaald lidwoord meervoud (het delend lidwoord)	bepaald lidwoord enkelvoud	Bepaald lidwoord meervoud
Mannelijk	vóór medeklinker	un cane	del pane	il cane	i cani
	voor klinker	un esempio	degli esempi	l'esempio	gli esempi
	voor s + medeklinker, z, gn, y ps	uno psicologo	degli psicologi	lo psicologo	gli psicologi
Vrouwelijk	voor medeklinker	una donna	delle donne	la donna	le donne
	voor klinker	un'oliva	delle olive	l'oliva	le olive

Wanneer gebruik je het lidwoord terwijl dat we dat in Nederland niet doen?

- Voor meneer of mevrouw of een titel: Le presento il Signor Parlabene/ Ecco la professoressa Montagnola
- Als je zegt wat voor beroep iemand heeft met fare: Umberto fa il medico
- Bij namen van landen, regio's en grote eilanden: La Sardegna è un'isola molto bella
- bij kloktijden: sono le otto
- Bij dagen van de week als iets regelmatig terugkeert: Il martedì gioco sempre a calcio
- Bij talen: Francesca parla bene l'olandese
- Bij algemene beweringen: Il clima peggiora
- Voor een bezittelijk voornaamwoord: Non toccare! È il mio panino!

Het delend lidwoord gebruik je om een onbepaalde hoeveelheid aan te geven. Mag ik wat brood van je? Mi dai del pane? Ik wil graag aubergines – Vorrei delle melanzane. Als je een

maat / eenheid gebruikt gebruik je niet het delend lidwoord maar DI. Vorrei un litro di vino.
Un po' di zucchero.

Voorzetsels in combinatie met het lidwoord

	il	lo	l'	la	i	gli	le
a	al	allo	all'	alla	ai	agli	alle
da	dal	dallo	dall'	dalla	dai	dagli	dalle
in	nel	nello	nell'	nella	nei	negli	nelle
su	sul	sullo	sull'	sulla	sui	sugli	sulle
di	del	dello	dell'	della	dei	degli	dei

2. Het zelfstandig naamwoord

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	il ragazzo il bar	i ragazzi i bar
vrouwelijk	la ragazza la capacità	le ragazze le capacità

De algemene regel is dat bij het mannelijk de uitgang van het zelfstandig naamwoord een o is en bij het vrouwelijk een A. Daar zijn natuurlijk uitzonderingen op. Sommige woorden eindigen op een beklemtoonde klinker, die blijven onveranderlijk in het meervoud. Ook kun je niet zien of ze mannelijk of vrouwelijk zijn. Dat moet ik als juf dus soms ook opzoeken. Daarnaast heb je woorden die eindigen op een medeklinker en woorden die eindigen op een e. De algemene regel voor de uitzonderingsgevallen is dat de woorden die eindigen op een e in het meervoud een i krijgen.

3. Het persoonlijk voornaamwoord als onderwerp

io	ik
tu	jij
lui / lei / Lei	hij / zij / U
noi	wij

voi	jullie
loro	zij (meervoud)

Let op: in het Italiaans wordt het onderwerp meestal niet uitgesproken. Dit doe je alleen om iets te benadrukken. (zij heeft het gedaan, niet Luigi!!)

4. Het bijvoeglijk naamwoord

In het Italiaans moet je het bijvoeglijk naamwoord overeen laten stemmen met het zelfstandig naamwoord in getal en in geslacht. Daardoor klinkt het Italiaans zo mooi, het gaat bijna rijmen in klinkers. Toch is het niet zo dat ze altijd dezelfde uitgang hebben. Ook is het zo dat als je meerdere dingen noemt, het mannelijke grammaticaal overwicht heeft. Bijvoorbeeld: I bar e le banche sono chiusi. I bar is mannelijk, le banche is vrouwelijk, maar het mannelijke krijgt het overwicht in de uitgang van chiusi. Een i voor mannelijk meervoud.

	Enkelvoud	Meervoud
mannelijk	italiano	italiani
vrouwelijk	italiana	italiane
eindigend op -e	inglese	inglesi

Daarnaast zijn er uitzonderingen voor het meervoud. Bijvoorbeeld fresco/fresca/freschi/fresche, lungo/lunga/lugni/lughe, pratico/pratica/pratici/pratiche, grigio/grigia/grigi/grigie en vario/varia/vari/varie. Dit is voor alle bijvoeglijke naamwoorden die eindigen op -co, -go, -gio, -io.

Ook zijn er uitzonderingen voor enkele kleuren. Blu, rosa, viola vallen hier bijvoorbeeld onder. Die blijven in het enkelvoud en in het meervoud hetzelfde

Het bijvoeglijk naamwoord staat bijna altijd achter het zelfstandig naamwoord, behalve als het belangrijker is dan het zelfstandig naamwoord waar het over gaat, dan zet je het ervoor.

Bijvoeglijke naamwoorden en bijwoorden lijken soms op elkaar, maar alleen bijvoeglijke naamwoorden zeggen iets over een zelfstandig naamwoord en vervoeg je. Een bijwoord kan bijvoorbeeld iets zeggen over een werkwoord. Het is dus 'Carla ha molte borse' (bijvoeglijk naamwoord – vervoegd) maar 'Carla lavora molto' (bijwoord – niet vervoegd).

5. De tegenwoordige tijd

Bij het maken van de tegenwoordige tijd neem je als uitgangspunt de infinitief waar je de uitgang (-ARE/-ERE/-IRE) vanaf haalt. De infinitief is het hele werkwoord. In het Nederlands bijvoorbeeld lopen, spreken, doen, maken. Als je de laatste drie letters weg haalt bij de Italiaanse infinitief dan houd je de stam van het woord over waar je vervolgens een uitgang achter plakt. En dan heb je de juiste vervoeging in de tegenwoordige tijd. Denk aan het

Nederlandse stam + t bij de regels over de dt spelling in de tegenwoordige tijd. Daar is het vergelijkbaar mee. De tegenwoordige tijd gaat over wat er nu gebeurt, op dit moment.

Welke werkwoorden als regelmatige werkwoorden worden vervoegd kun je vaak niet aan de buitenkant zien. Wel is er ook een heel handige app waarin je alle vervoegingen (in alle tijden) kunt vinden van alle werkwoorden. De app is gratis en heet *Italian Verbs Conjugator*. Als je bij deze app een werkwoord invult komt vanzelf alle vervoegingen er uit rollen. Dat zal je echter niet kunnen beletten om zelf ook dit proces van vervoegen te automatiseren. Het maakt nogal uit wat uit of je zegt: *Ik heb vannacht met de buurman geslapen* of *jij hebt vannacht met de buurman geslapen*. Of dat je zegt: *we hebben een boete gekregen voor te hard rijden* of *jullie hebben een boete gekregen voor te hard rijden*.

	- ARE		-ERE		-IRE		-IRE	
	lavorare = werken		vendere = verkopen		sentire = voelen, horen		finire = stoppen , beeindigen	
io	lavoro	-o	vendo	-o	sento	-o	finisco	-isco
tu	lavori	-i	vendi	-i	senti	-i	finisci	-isci
lui/lei/Lei	lavora	-a	vende	-e	sente	-e	finisce	-isce
noi	lavoriamo	-iamo	vendiamo	-iamo	sentiamo	-iamo	finiamo	-iamo
voi	lavorate	-ate	vendete	-ete	sentite	-ite	finite	-ite
loro	lavorano	-ano	vendono	-ono	sentono	-ono	finiscono	-iscono

6. C'è en ci sono

Er is en Er zijn. Ci betekent 'er' en vervolgens wordt daar de vervoeging van het werkwoord Essere achter geplakt (zijn). Je moet opletten dat je het werkwoord in aantal vervoegt. C'è un cane nel museo (Er is een hond in het museum) maar Ci sono dei fumetti nella libreria (Er zijn strips in de boekenkast). Hond is enkelvoud, dus c'è (derde persoon enkelvoud van essere --> è). Strips is meervoud dus ci sono (derde persoon meervoud van essere --> sono)

7. Piacere

Het werkwoord piacere (in het Nederlands 'leuk vinden' of makkelijker: 'bevallen') gedraagt zich een beetje op dezelfde manier als ci + essere. Het vervoegt zich in getal. Mi piace giocare a palla (Ik vind het leuk om met de bal te spelen - enkelvoud want met de bal te spelen), maar Mi piacciono i cornetti (Ik houd van zoete broodjes - meervoud want zoete broodjes). Piacere wordt bijna altijd in de derde persoon enkelvoud of in de derde persoon meervoud vervoegd.

8. Het wederkerend werkwoord

Het wederkerend werkwoord horen we in het Nederland in combinatie met het woord 'zich'. Ik was *me*, jij wast *je* etc. Er hoort dus een wederkerend voornaamwoord bij het werkwoord.

Denk bijvoorbeeld aan: Ik was de auto (niet wederkerend wassen) en Ik was me onder de douche (wel wederkerend). De truc is het juiste wederkerend voornaamwoord te gebruiken in combinatie met een gewoon werkwoord zoals je die normaal altijd gebruikt. Het werkwoord verandert dus niet.

In de oefeningen zie je vaak de infinitief met *si*, zoals bijvoorbeeld: Sandra.....(lavarsi). Bedenk dan dat dat *si* op het eind het wederkerende voornaamwoord is, de *e* is weggelaten en het eigenlijk gewoon een werkwoord is dat eindigt op – ARE, namelijk LAVARE. Lavarsi = *si* + lavare. Daarna kun je gewoon de regels van de tegenwoordige tijd toepassen.

Let op: soms zijn werkwoorden in het Italiaans wel wederkerig, terwijl ze dat in het Nederlands niet zijn. Denk aan: *sposarsi/ chiamarsi/alzarsi*

Als je de zin ontkennend wilt maken zet je NON voor het wederkerend voornaamwoord.

ik..me	ik was me	(io) mi lavo
jij...je	jij wast je	(tu) ti lavi
hij ... zich/ zij...zich.../U...zich	U wast zich / hij wast zich / zij wast zich	(lui/lei/Lei) si lava
wij....ons	Wij wassen ons	(noi) ci laviamo
jullie... je	Jullie wassen je	(voi) vi lavate
zij..... zich	Zij wassen zich	(loro) si lavano

9. De voltooid tegenwoordige tijd

De voltooid tegenwoordige tijd heet zo omdat het in het verleden zich heeft afgespeeld en afgerond is, maar het hulpwerkwoord (zijn of hebben) staat in de tegenwoordige tijd. Net zoals in het Nederlands. Ik heb gedaan --> ho fatto. Net zoals in het Nederlands kan het hulpwerkwoord ESSERE of AVERE, zijn of hebben zijn. Ik *ben* geweest, ik *heb* gehad.

Je maakt een combinatie van het hulpwerkwoord ESSERE of AVERE in de tegenwoordige tijd en voegt daar een voltooid deelwoord aan toe. De hulpwerkwoorden vervoeg je als volgt, die kende je eigenlijk al.

io sono	io ho
---------	-------

tu sei	tu hai
lui / lei / Lei è	lui/ lei / Lei ha
noi siamo	noi abbiamo
voi siete	voi avete
loro sono	loro hanno

Voor het maken van het voltooid deelwoord moet je weten of het een - ERE / - IRE of - ARE werkwoord is en dus wat de infinitief is, het hele werkwoord. Bijvoorbeeld io vendo, ik verkoop komt van VENDERE (verkopen) Hier zijn gratis apps voor zoals VERBI ITALIANI, of sites zoals italian-verbs.com waarbij je de vervoeging van een werkwoord in kunt typen en dan komt de infinitief en alle vervoegingen in alle tijden er zo uit rollen. Weet je de infinitief dan kijk je vervolgens naar dit schema.

-ARE (comprare)	-ATO (comprato)
-ERE (vendere)	-UTO (venduto)
-IRE (sentire)	-ITO (sentito)

Je vervangt dus de uitgang van de infinitief met de uitgang van het voltooid deelwoord.

Vervolgens combineer je hulpwerkwoord en voltooid deelwoord : Ik heb gekocht --> Ho venduto

LET OP 1: Als het hulpwerkwoord ESSERE is vervoeg je het voltooid deelwoord in geslacht en getal naar het onderwerp. Het voltooid deelwoord krijgt dan als laatste letter een A/ O/ I/ E. Deze klinkers ken je al van de uitgang van het bijvoeglijk naamwoord of van de uitgang van het zelfstandig naamwoord.

	vrouwelijk	mannelijk
enkelvoud	-A	-O
meervoud	-E	-I

Maria è stata a Parigi (statA want vrouwelijk enkelvoud)

Gianfranco e Marcello sono andati in Francia (andati want mannelijk meervoud)

LET OP 2: Er zijn ook onregelmatige voltooid deelwoorden. Zo wordt essere → stato, avere → avuto, chiedere → chiesto, accendere → acceso, morire → morto, leggere → letto, fare → fatto, dare → dato, dovere → dovuto, dire → detto, rispondere → risposto, venire → venuto,

prendere → preso, perdere → perso etc. Deze lijst is niet compleet, maar je kunt je onregelmatige werkwoorden altijd vinden in de VERBI ITALIANI app.

10 Onregelmatige werkwoorden

volere (willen)	dovere (moeten)	potere (kunnen)	andare (gaan)
io voglio	io devo	io posso	io vado
tu vuoi	tu devi	tu puoi	tu vai
lui / lei / Lei vuole	lui / lei / Lei deve	lui/lei/Lei può	lui/ lei / Lei va
noi vogliamo	noi dobbiamo	noi possiamo	noi andiamo
voi volete	voi dovete	voi potete	voi andate
loro vogliono	loro devono	loro possono	loro vanno
VOLUTO	DOVUTO	POTUTO	ANDATO

AVERE (hebben)	ESSERE (zijn)	SAPERE (weten)	FARE (maken/doen)
ho	sono	so	faccio
hai	sei	sai	fai
ha	è	sa	fa
abbiamo	siamo	sappiamo	facciamo
avete	siete	sapete	fate
hanno	sono	sanno	fanno
AVUTO	STATO	SAPUTO	FATTO

BERE (drinken)	DIRE (zeggen)	USCIRE (uitgaan)	VENIRE (komen)
bevo	dico	esco	vengo
bevi	dici	esci	vieni
beve	dice	esce	viene
beviamo	diciamo	usciamo	veniamo

bevete	dite	uscite	venite
bevono	dicono	escono	vengono
BEVUTO	DETTO	USCITO	VENUTO

11. Het persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp

Ik geef het boek - Ik geef het. In de tweede zin vervangt 'het' 'het boek' van zin 1. Met een lijdend voorwerp verhoog je je efficiëntie van het communiceren want je hoeft niet meer alles uit te spreken maar kunt naar iets verwijzen. Een persoonlijk voornaamwoord kan lijdend voorwerp zijn en is dan eigenlijk een soort verwijswoord. Het verwijst naar iets. Misschien weet je nog van de lessen Nederlands wat een lijdend voorwerp is. Je kunt het vinden door jezelf af te vragen: Wie of wat + onderwerp? Het antwoord op die vraag is het lijdend voorwerp. Je kunt het lijdend voorwerp beklemtonen of niet.

Beklemtoond

mij	me
jou	te
hem/haar/u	lui/lei/Lei
ons	noi
jullie/u	voi
hen	loro

Onbeklemtoond

me	mi
je	ti
hem/het/haar/u	lo/la/La
ons	ci
jullie/u	vi
hen/ze	li/le

Let op: lo, lo of La wordt afgekort voor een woord met een klinker tot een letter l met een apostrof. Voor het meervoud is dit daarentegen niet het geval? Waarom niet? Daarom niet. Er is geen bevredigend antwoord op die vraag.

Voor dieren of dingen kies je de derde persoon enkelvoud of meervoud.

Meestal volgt na het lijdend voorwerp een werkwoord, maar in dat werkwoord zit dan vaak het onderwerp wat voor veel Nederlanders verwarrend is omdat het persoonlijk voornaamwoord bij een werkwoord in het Italiaans wordt weggelaten. Bij de zin 'la mangio' slaat la bijvoorbeeld op 'la mela' (de appel) en 'mangio' is in de ik-vorm. La mangio betekent dus niet zoiets als : ze eet het, maar betekent 'Ik eet het'.

Meestal staat het lijdend voorwerp voor het werkwoord, behalve bij de infinitief (Non vuoi vedermi? Non puoi guardarlo) of de gebiedende wijs die pas horen bij nivo A2.

Als je het lijdend voorwerp gebruikt in combinatie met de passato prossimo, krijgt de uitgang van het voltooid deelwoord ook bij avere een vervoeging van het voltooid deelwoord. Dus l'ho mangiata, la mela.

12. Het persoonlijk voornaamwoord als meewerkend voorwerp

Het persoonlijk voornaamwoord als meewerkend voorwerp zorgt net als het lijdend voorwerp voor een meer efficiënte communicatie. In plaats van : "Ik geef het boek aan Jan", kun je zeggen: "Ik geef het hem". Stel je voor dat je de hele tijd alles zou moeten herhalen in een gesprek! In het Italiaans: Compro un libro a Giovanni → Gli compro un libro.

In het Nederlands kun je het meewerkend voorwerp als persoonlijk voornaamwoord vinden door te vragen: aan wie? of voor wie? Opnieuw kan ze beklemtoond of onbeklemtoond zijn.

beklemtoond

a me	aan mij
a te	aan jou
a lui / a lei / a Lei	aan hem / aan haar / aan u
a noi	aan ons
a voi	aan jullie
a loro	aan hen

onbeklemtoond

mi	me
ti	je
gli/le/Le	hem/haar/u

ci	ons
vi	jullie
gli	aan hen / ze

Let op: bij telefonare en piacere gebruik je in het Italiaans het meewerkend voorwerp terwijl je in het Nederlands het lijdend voorwerp zou gebruiken. In het Italiaans is het immers telefonare a qualcuno, piacere a qualcuno.

Het voornaamwoord staat meestal voor het werkwoord, het komt er alleen achter bij:

- de gebiedende wijs. Je krijgt dan vaak ook een klinkerverdubbeling: fammi vedere, dammi un martello, fallo presto. De gebiedende wijs hoort pas bij nivo A2.
- het hele werkwoord.

Net zoals bij het lijdend voorwerp.

Als je het meewerkend voorwerp gebruikt in combinatie met de passato prossimo, krijgt de uitgang van het voltooid deelwoord ook bij avere een vervoeging van het voltooid deelwoord. Dus Le ho telefonata (Maria).

13. De voorzetsels

Er zijn veel voorzetsels. Per, fra, con, tra en su maar ook a, di, da, su en in zijn preposizioni semplici.

Voorzetsels zijn lastig, omdat er veel, heel veel microregels en uitzonderingen bestaan. Dat pak je het snelste op in de praktijk.

Preposizioni di luogo: voorzetsels van plaats

- a bij steden en kleine eilanden (in het Nederlands 'in')
- in bij landen, regio's, continenten en grote eilanden
- da bij personen / voornaamwoorden die verwijzen naar personen. Vado da Maria. Ik ga naar / bij Maria langs.
- vaste uitdrukkingen: partire per, passare per, essere di, tornare da, venire da, lontano da, vicino a.

Preposizioni di tempo: voorzetsels van tijd

- da : 'sinds' iets wat is begonnen maar nog voortduurt. Ti aspetto da mezz'ora.
- per: 'voor' iets wat een omliggende tijd duurde. Ho vissuto a Bologna per due anni
- tra/fra: 'binnen' of 'over' Arrivo fra cinque minuti!
- Da...a Lavoro dalle 9:00 alle 13:00. 'van..... tot'.
- Da: 'als'. Da bambina ho avuto spesso la febbre. (als kind)

Als macroregel is het het handigste om naar de betekenis in het Nederlands te kijken. De betekenis van het woord hangt echter soms af van de context. Zo kan 'a' vertaald worden met 'van', 'naar' of 'in' en het Italiaanse 'da' kan vertaald worden met 'vanaf, vanuit, bij, sinds of naar'. Je krijgt er snel gevoel voor als je er veel naar luistert.

En dan worden sommigen nog gecombineerd met het lidwoord, hierdoor krijg je de preposizioni articolati.

Di gebruik je voor bepaalde hoeveelheden: Un pacchetto di spaghetti

Di + lidwoord gebruik je om onbepaalde hoeveelheden aan te geven: del pane

	il	lo	l'	la	i	gli	le
A	al	allo	all'	alla	ai	agli	alle
di	del	dello	dell'	della	dei	degli	delle
da	dal	dallo	dall'	dalla	dai	dagli	dalle
su	sul	sullo	sull'	sulla	sui	sugli	sulle
in	nel	nello	nell'	nella	nei	negli	nelle

14. Het bezittelijk voornaamwoord (il possessivo)

Het bezittelijk voornaamwoord spreekt qua betekenis voor zichzelf. Mio is mijn, tuo is jouw. Uiteraard moet je dit ook weer vervoegen naar het mannelijk/vrouwelijk / enkelvoud en meervoud naar het zelfstandig naamwoord wat er op volgt. (dus niet over wie het gaat)

Mannelijk enkelvoud	Vrouwelijk enkelvoud	Mannelijk meervoud	Mannelijk meervoud	
Il mio amico	La mia amica	I miei amici	Le mie amiche	Mijn
Il tuo amico	La tua amica	I tuoi amici	Le tue amiche	Jouw
Il suo/il Suo amico	La sua / La Sua amica	I suoi amici	Le sue amiche	Zijn/haar/uw
Il nostro amico	La nostra amica	I nostri amici	Le nostre amiche	Onze
Il vostro amico	La vostra amica	I vostri amici	Le vostre amiche	Jullie
Il loro amico	La loro amica	I loro amici	Le loro amiche	Hun

Let op:

- loro blijft onveranderd, maar er staat wel altijd een lidwoord voor.
- voor het bezittelijk voornaamwoord staat altijd een lidwoord behalve bij verwantschappen in het enkelvoud. (Dus mio padre, niet il mio padre)
- suo / sua / suoi en sue verwijzen qua vorm naar het zelfstandig naamwoord dat volgt, niet naar het geslacht of identiteit van degene over wie het gaat. Il suo cane kan dus 'haar hond' betekenen.

- 'Uw' schrijf je met een hoofdletter → Suo
- Bij de beleefdheidsvorm in het meervoud wordt vostro gebruikt.

15. Aanwijzend voornaamwoord

Questo/Quest'	Questa/Quest'	Questi	Queste
Quel/Quell'/Quello	Quella/Quell'	Quei/Quegli	Quelle
Stesso	Stessa	Stessi	stesse

Zoals je ziet gedraagt de vervoeging van quel zich zoals de vervoeging van het lidwoord.

Questo refereert naar nabijheid van degene die praat (dit hier- aanraken, vaak met qui / qua)

Quello refereert naar afstand van degene die praat (dat daar- wijzen, vaak met lì of là)

16. Onbepaald voornaamwoord

Onbepaalde voornaamwoorden (taalkundig) kunnen bijvoeglijk naamwoord of bijwoord zijn (redkundig). Als bijvoeglijk naamwoord worden ze vervoegd, als bijwoord of als het zelfstandig is gebruikt niet en eindigt het altijd op -o. Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets over een zelfstandig naamwoord, een bijwoord zegt iets over een werkwoord.

Alcuno	Alcuna	Alcuni	Alcune
Certo	Certa	Certi	Certe
Ciascuno	Ciascuna		
Nessuno	Nessuna		
Qualcuno	Qualcuna		
Altro	Altra	Altri	Altre
Troppo	Troppa	Troppi	Troppe
Molto	Molta	Molti	molte
Tutto	Tutta	Tutti	tutte
Poco	Poca	Pochi	Poche

- Ogni en qualche zijn onveranderlijk

17. Het bijwoord

Een bijwoord zegt iets over een werkwoord en is onveranderlijk.

- Ho dormito male.
- Sto abbastanza bene

Ook kan een bijwoord iets over een bijvoeglijk naamwoord zeggen.

La sfogliatella è **veramente** buona

Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets over een zelfstandig naamwoord en is veranderlijk. Zie daarvoor (4).

Bijwoorden lijken vaak op het bijvoeglijk naamwoord maar krijgen dan – mente erachter. Soms vervalt de laatste letter dan, andere keren wordt het vrouwelijk enkelvoud als basis gebruikt.

Nuovo → nuovamente

Particolare → particolarmente

Leggero → leggermente

Sommige bijwoorden zijn onveranderlijk: Solo, troppo, vicino, chiaro, forte, dritto, lontano, abbastanza, tardi, spesso, bene, male etc.

18. De si constructie

'si' heeft in het Nederlands vaak de betekenis van men. Ook wordt 'si' gebruikt voor passieve zinnen. In passieve zinnen kun je in gedachten vaak 'door iets of iemand' en het hulpwerkwoord 'worden' in gedachten toevoegen.

Si als 'men' : - Da Luigi si mangia bene (bij Luigi kan men goed eten)

Si als passieve constructie: In piazza si vedono molte persone (Op het plein kun je veel mensen zien) → N.b: worden door mij veel mensen gezien

Omdat bij de 'si constructie' het onderwerp nooit een persoonlijk voornaamwoord is maar altijd 'iets', moet je kijken of dat iets enkelvoud of meervoud is om te kijken hoe je het werkwoord ná 'si' moet vervoegen. Hierboven mangia dus enkelvoud en vedono meervoud want molte persone is meervoud. Na si volgt dus altijd de 3^e persoon enkelvoud of de 3^e persoon meervoud.